

Inspiratiebrief Rekenkamer Zwolle

De Rekenkamer van Zwolle brengt een aantal keer per jaar onderzoek van andere Rekenkamers onder uw aandacht dat mogelijk interessant is voor de gemeente Zwolle en haar raadsleden. Dit doen wij in de vorm van een inspiratiebrief. Hierin vatten we de belangrijke conclusies kort samen en benoemen we de relevantie voor Zwolle.

Zwolle

Onderwerp: Ondernijning

Datum: Maart 2024

Rapport	Investeren en regisseren: een onderzoek naar de aanpak van ondernijning door de gemeente Amersfoort.¹
Rekenkamer	Amersfoort
Centrale vraag	In hoeverre hanteert de gemeente Amersfoort zowel qua beleid als qua uitvoering een adequate aanpak?
Achtergrond	Net als in veel andere steden is er in Amersfoort sprake van serieuze ondernijningsproblematiek. Onder meer de centrale ligging, de goede bereikbaarheid, de aanwezigheid van bedrijventerreinen en een jonge bevolking bieden een voedingsbodem voor georganiseerde criminaliteit. Ondernijnende jeugdcriminaliteit, veelal drugsgerelateerd, is in Amersfoort een serieus probleem. Jongeren worden verleid door het snelle geld dat verdiend kan worden met drugshandel en vormen de jonge aanwas voor de georganiseerde criminaliteit. Tegen deze achtergrond heeft de Rekenkamer Amersfoort aan de hand van deskresearch, interviews, observatie van overleggen en controles en casestudies onderzoek gedaan naar de wijze waarop de gemeente Amersfoort ondernijning probeert aan te pakken.
Conclusies	<u>Hoofdconclusie</u> De gemeente kan haar regierol bij de aanpak van ondernijning onvoldoende waarmaken. <u>Deelconclusies</u> 1. De gemeente Amersfoort heeft onvoldoende capaciteit voor de aanpak van ondernijning. 2. Het beleid is onvoldoende richtinggevend; prioritering en concrete uitvoeringsplannen ontbreken. 3. Er is beperkt zicht op ondernijnende criminaliteit in Amersfoort. 4. De raad is terughoudend in zijn kaderstellende en controlerende rol.
Aanbevelingen	<u>Het college wordt onder andere aanbevolen om:</u> - een Bibob-coördinator aan te stellen en te zorgen voor formatiegrootte die aansluit bij de grootte van de gemeente en de aard van de problematiek. - jaarlijks uitvoeringsplannen op te stellen waarin prioriteiten nader worden uitgewerkt en specifieke rollen, taken en verantwoordelijkheden worden benoemd. - de gemeentelijke informatiepositie te vergroten door een data-analist aan te stellen om de gemeentelijke informatie te ontsluiten. <u>De raad wordt aanbevolen om:</u> - een jaarlijkse raadsinformatiebijeenkomst te organiseren waarin bijvoorbeeld politie en/of de burgemeester inzicht geven in de aard en omvang van de georganiseerde criminaliteit. - meer invulling te geven aan de kaderstellende rol door accenten in het beleid aan te geven.

¹ Het rapport won de [Goudvink 2023](#), een kwaliteitsprijs voor de beste Rekenkamerrapporten.

Relevantie voor Zwolle	Zwolle is in verschillende opzichten vergelijkbaar met Amersfoort. De centrale ligging, goede bereikbaarheid, aanwezigheid van bedrijventerreinen en jonge bevolking zijn even zeer van toepassing op Zwolle. Dat jeugdcriminaliteit in Zwolle voet aan de grond heeft, werd eerder al geconstateerd in een onderzoek naar Jeugdproblematiek in Zwolle van Bureau Beke (2021)². Ook in een rapport van de Rekenkamercommissie (2021)³ werd geconstateerd dat in Zwolle vaker sprake is van verboden wapenbezit en -handel en mensensmokkel en drugsgerelateerde delicten dan het Nederlands gemiddelde. In Zwolle is vanaf 2019 ingezet op het programma Ondernijning. Op basis van dit programma is ingezet op het weerbaar maken van de organisatie en de inwoners van Zwolle tegen georganiseerde criminaliteit. Beleidsdocumenten zijn aangepast, processen zijn herijkt en er is een lokaal meldpunt ondernijning ingesteld (naar aanleiding van een raadsnotie). In 2021 zijn op het gebied van ondernijning verschillende aanpassingen doorgevoerd in de Algemeen Plaatselijke Verordening om zo de 'gereedchapskist' op orde te brengen. Tot slot zijn twee van de vijf geprioriteerde thema's in de Strategische Veiligheidsagenda 2023-2026⁴ gerelateerd aan ondernijning: Drugs en Jeugd & Veiligheid. Ten aanzien van de aanbevelingen die de Amersfoortse Rekenkamer deed naar aanleiding van hun onderzoek stellen we vast dat Zwolle net als Amersfoort niet werkt met jaarlijkse uitvoeringsplannen waarin de taken en activiteiten concreet zijn beschreven en waarin prioriteiten zijn bepaald. De gemeente Zwolle heeft wel een Bibob-coördinator, een data-analist én een procesondersteuner (ondernijning) om de gemeentelijke informatiepositie te ontsluiten. Verder is positief dat er in Zwolle in de afgelopen jaren een jaarlijkse raadsinformatie-bijeenkomst over veiligheid en ondernijning heeft plaatsgevonden. Dit heeft bijgedragen aan een goede informatiepositie voor de raad. Ook heeft de raad bij het debat en de besluitvorming over de Strategische Veiligheidsagenda 2023-2026 accenten meegegeven. Zo is bij het debat nadere informatie opgevraagd en verkregen over een procesplan om jonge aanwas aan de georganiseerde criminaliteit te voorkomen. Bij de besluitvorming over de veiligheidsagenda op 8 mei 2023 zijn enkele moties ingediend. Een motie om te onderzoeken of een Reïntegratie Officier gericht op Jongeren (Jeugd-RIO) iets kan toevoegen voor Zwolle, werd aangenomen. Een motie over de stand van zaken van de aanbevelingen uit het Rapport Jeugdproblematiek in Zwolle van Bureau Beke werd aangehouden nadat de wethouder de toezegging deed hier middels een raadsbrief op terug te komen. Over de stand van zaken van het procesplan om jonge aanwas aan de georganiseerde criminaliteit te voorkomen heeft het college nog niet nader gerapporteerd. Ook de motie over de Jeugd-RIO en de toezegging over de stand van zaken van de aanbevelingen uit het rapport over jeugdproblematiek staan nog open.
-------------------------------	---

² Zie [Bureau Beke: Jeugdproblematiek in Zwolle](#)

³ Zie [Rapport Rkc Zwolle: Toezicht & Handhaving – Openbare Orde & Veiligheid](#)